

Bruxelles, 3.2.2021.
COM(2021) 36 final

2021/0019 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o produljenju trajanja zaštite oplemenjivačkih prava na biljnu sortu Zajednice za biljne vrste šparoge i za skupine biljnih vrsta lukovičaste biljke, bobičasto voće i drvenasto ukrasno bilje

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ova se inicijativa odnosi na Uredbu donesenu na temelju članka 118. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije o produljenju razdoblja trajanja zaštite s 25 godina na 30 godina za biljne vrste šparoge i za skupine biljnih vrsta lukovičaste biljke, bobičasto voće i drvenasto ukrasno bilje, kako je trenutačno utvrđeno člankom 19. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2100/94 o oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu Zajednice. Takva dodatna zaštita trenutačno postoji za drvenaste vrste, vinovu lozu i krumpir. Zahtjev za produljenje podnijelo je Upravno vijeće Ureda Zajednice za biljne sorte (engl. „Administrative Council of the Community Plant Variety Office”, CPVO) na zahtjev uzgajivača koje zastupaju organizacije uzgajivača „Ciopora”, „Euroseeds and Plantum” te trgovačko društvo James Hutton Ltd.

CPVO i Komisija (Glavna uprava SANTE) analizirali su pitanja postoje li u uzgoju predmetnih vrsta tehničke poteškoće koje zahtijevaju ulaganje u istraživačke aktivnosti tijekom dužeg razdoblja, traje li umnažanje sadnog materijala dugo, pokazuju li nove sorte svoju komercijalnu vrijednost tek dugoročno i je li povrat ulaganja u istraživačke aktivnosti moguć jedino u prilično kasnoj fazi zaštite u usporedbi s drugim hortikulturnim i poljoprivrednim usjevima. Provedena analiza pokazuje da bi za biljne vrste šparoge i za skupine vrsta lukovičaste biljke, bobičasto voće i drvenasto ukrasno bilje trajanje zaštite trebalo produljiti za pet godina kako bi se uspostavilo pravno okruženje koje omogućuje pravedan povrat ulaganja u istraživačke aktivnosti i uzgoj.

Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

U ovom prijedlogu riječ je tehničkoj primjeni postojećih zahtjeva i zato je u skladu s postojećim odredbama politike u području pravâ europskih oplemenjivača bilja.

• Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Ovaj je prijedlog u skladu s propisima Unije.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna osnova za ovaj zakonodavni akt je članak 118. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, na temelju kojeg Europski parlament i Vijeće, odlučujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, uspostavljaju mjere za stvaranje europskih prava intelektualnog vlasništva kako bi osigurali ujednačenu zaštitu prava intelektualnog vlasništva u čitavoj Uniji te za uspostavu centraliziranih aranžmana na razini Unije u području ovlaštenja, koordinacije i nadzora.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Zahtjevi u pogledu prava oplemenjivača bilja regulirani su na razini Unije te je, kako bi se zajamčilo isto razdoblje zaštite pravâ oplemenjivača bilja, neophodno djelovanje na razini Unije.

• Proporcionalnost

To je jedini mogući oblik djelovanja Unije za postizanje željenog cilja.

- **Odabir instrumenta**

Pravni instrument propisan je pravnom osnovom, člankom 118. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo

- **Savjetovanja s dionicima**

Nekoliko organizacija oplemenjivača bilja podnijelo je zahtjev za produljenje trajanja zaštite za određene biljne vrste. Države članice i ključni dionici obaviješteni su i provedeno je savjetovanje s njima u okviru Upravnog vijeća CPVO-a, što je rezultiralo službenim zahtjevom tog tijela Komisiji, a osim toga i u okviru Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje. Nije bilo potrebno zasebno savjetovanje jer se inicijativa odnosi samo na tehničku provedbu postojećih pravila, a u prošlosti u okviru sličnih inicijativa nije provedeno zasebno savjetovanje.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Komisija je zajedno s CPVO-om provela tehničku analizu.

- **Procjena učinka**

Ovo je akt tehničke prirode kojim se provode postojeća pravila na temelju iskustva zainteresiranih strana. Stoga procjena učinka nije potrebna.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Ovaj prijedlog nije povezan s REFIT-om. Predloženo produljenje razdoblja zaštite za pet godina pridonijelo bi se postizanju dovoljnog povrata ulaganja i potaknulo uzgoj novih poboljšanih sorti, na dobrobit oplemenjivača, potrošača i društva u cjelini. Štoviše, to bi, posebno za MSP-ove, moglo olakšati pristup izvoznim tržištima. S porastom upotrebe interneta i društvenih mreža priroda problema neće se promijeniti, osim što će se ponuda novih sorti biljaka potrošačima putem interneta (prodaja putem interneta) najvjerojatnije nastaviti povećavati.

- **Temeljna prava**

Pravo intelektualnog vlasništva, članak 17. stavak 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima¹

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ne

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Nije primjenjivo

---

¹ Povelja Europske unije o temeljnim pravima (SL C 326, str. 391., 26.10.2012.)

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Nije primjenjivo

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Cilj je ovog prijedloga povećati zaštitu oplemenjivačkih prava na biljnu sortu Zajednice s 25 na 30 godina za biljne vrste šparoge i za skupine biljnih vrsta lukovičaste biljke, bobičasto voće i drvenasto ukrasno bilje. U tu svrhu predviđena je uredba o produljenju i u njezinu članku 2. stavku 1. trajanje zaštite za navedene biljne vrste produljuje se za pet godina.

Štoviše, svrha je članka 2. stavka 2. ovog Prijedloga uzeti u obzir trajanje oplemenjivačkih prava na biljnu sortu u okviru nacionalnog sustava. U slučaju sorata za koje je oplemenjivačko pravo na biljnu sortu dodijeljeno na nacionalnoj razini prije dodjele oplemenjivačkog prava na biljnu sortu Zajednice, ali na koje se članak 116. stavak 4. četvrta alineja Uredbe (EZ) br. 2100/94 ne primjenjuje, produljenje trajanja iz članka 2. stavka 2. ovog Prijedloga skraćuje se za najdulje razdoblje u punim godinama tijekom kojeg je u državi članici pravni učinak imalo vlasničko pravo ili vlasnička prava dodijeljena na nacionalnoj razini za istu tu sortu prije dodjele oplemenjivačkog prava na biljnu sortu Zajednice.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o produljenju trajanja zaštite oplemenjivačkih prava na biljnu sortu Zajednice za biljne vrste šparoge i za skupine biljnih vrsta lukovičaste biljke, bobičasto voće i drvenasto ukrasno bilje

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 118. prvi stavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora²

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³

budući da:

- (1) Tehničke poteškoće u uzgoju, zbog kompleksne genetske pozadine ili zbog sporog ili tehnički kompliciranog razmnožavanja biljnih vrsta šparoge i skupina biljnih vrsta lukovičaste biljke, bobičasto voće i drvenasto ukrasno bilje zahtijevaju ulaganja u istraživačke aktivnosti. Nakon što se za navedene biljne vrste dodijeli zaštita, potrebne su godine za umnažanje biljaka i za stvaranje dovoljno velikog stoka da bi se ostvario razuman prihod. Zato je, iz praktičnih razloga, razdoblje tijekom kojeg nositelj pravâ na temelju te zaštite može ostvarivati ​​prihode ograničeno. Kako bi se potaknulo ulaganja u istraživanje i razvoj za takve sorte neophodno je produljiti razdoblje zaštite biljne sorte i potaknuti aktivnosti oplemenjivanja u cilju razvoja novih sorti kako bi se odgovorilo na potrebe poljoprivrednika i potrošača te na učinak klimatskih promjena. Da bi ta ulaganja bila profitabilna potrebno je dulje razdoblje nego što je to slučaj kod velike većine drugih biljnih vrsta, kao što su poljoprivredne kulture, koje često imaju kraći životni vijek te veći i širi krug korisnika.
- (2) Osim toga, kod novih sorti tih biljnih vrsta potrebno je više vremena za uvođenje na tržište i postizanje prihvaćenosti na tržištu, jer je iskustvo pokazalo da nova sorta svoju komercijalnu vrijednost pokazuju tek dugoročno. Iz tih razloga pravedan povrat ulaganja u istraživanje moguć je samo u prilično kasnoj fazi zaštite tih vrsta, u usporedbi s drugim kulturama.
- (3) Kako bi se uspostavilo pravno okruženje koje omogućuje postizanje pravednog povrata ulaganja, primjereno je produljiti za daljnjih pet godina vrijeme trajanja oplemenjivačkih prava na biljnu sortu Zajednice za biljne vrste šparoge i skupine biljnih vrsta lukovičaste biljke, bobičasto voće i drvenasto ukrasno bilje.

---

² SL C .././....2020., str. ...

³ Stajalište Europskog parlamenta od ... i Odluka Vijeća od ....

- (4) Radi dosljednosti takvo produljenje trajanja trebalo bi se primjenjivati na sva oplemenjivačka prava na biljnu sortu Zajednice u pogledu biljnih vrsta šparoge i skupinâ biljnih vrsta lukovičaste biljke, bobičasto voće i drvenasto ukrasno bilje.
- (5) Razdoblje produljenja trebalo bi se smanjiti ako su nacionalna vlasnička prava za te sorte imala pravni učinak u državi članici prije dodjele oplemenjivačkog prava na biljnu sortu Zajednice te prema tome uzgajivaču već omogućila iskorištavanje njegove sorte.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1. **Definicije**

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „predmetne biljne sorte” znači sorte biljnih vrsta šparoge i skupina biljnih vrsta lukovičaste biljke, bobičasto voće i drvenasto ukrasno bilje;
- (2) „vrijeme trajanja prava” znači vrijeme trajanja, koje proizlazi iz članka 19. stavka 1. Uredbe Vijeća (EZ) 2100/94, oplemenjivačkog prava na biljnu sortu Zajednice.

Članak 2. **Produljenje vremena trajanja pravâ**

1. Vrijeme trajanja prava za predmetne biljne sorte produljuje se za pet godina. To se produljenje primjenjuje na prava dodijeljena prije, na taj datum ili nakon 1. srpnja 2021.
2. Stavkom 1. ne dovode se u pitanje:
  - (a) članak 3. ove Uredbe;
  - (b) članak 116. stavak 4. četvrta alineja Uredbe (EZ) br. 2100/94.

Članak 3. **Smanjenje produljenja vremena trajanja pravâ**

1. Za biljne sorte iz stavka 2. produljenje vremena trajanja iz članka 2. smanjuje se za najdulje razdoblje u punim kalendarskim godinama tijekom kojeg je u državi članici pravni učinak imalo vlasničko pravo ili vlasnička prava dodijeljena na nacionalnoj razini za istu tu sortu prije dodjele oplemenjivačkog prava na biljnu sortu Zajednice.
2. Stavak 1. primjenjuje se samo na predmetne biljne sorte koje ne podliježu članku 116. stavku 4. četvrtoj alineji Uredbe (EZ) br. 2100/94 i za koje je na nacionalnoj razini dodijeljeno jedno ili više oplemenjivačkih prava na biljnu sortu prije dodjele oplemenjivačkog prava na biljnu sortu Zajednice.

Članak 4. **Stupanje na snagu i primjena**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. srpnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.
Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik